

ASUKKAAT MUKANA PIHASUUNNITTELUSSA

Avainsanat: osallisuus, yhteisöllisyys, turvallisuus, asukkaat, taloyhtiö, asuminen, motivointi, kestävä elämäntapa

Kenelle: taloyhtiöiden henkilöstölle, asukkaille

Tavoite

Kartoitetaan asukkaiden näkemyksiä taloyhtiön piha-alueista ja huomioidaan ne piha-alueiden ylläpidossa, suunnittelussa ja kehittämisessä. Se edesauttaa asukasosallisuuden kehittämistä sekä asumisviihtyisyyden ja yhteisöllisyyden voimistumista. Käytäntö lisää vuorovaikutusta, tiedonkulkua sekä resurssien tehokasta ja tarkoituksenmukaista käyttöä.

Hyvä käytäntö pähkinänkuoressa

Kotipihaohjelmassa ja pihakatselmuksissa kerätään asukkaiden näkemyksiä piha-alueista lomakepohjien ja asukastilaisuuksien avulla. Näkemykset huomioidaan taloyhtiön ja asukas-toimikuntien työssä. Mallit osallistavat ja sitouttavat asukkaita pitkän tähtäimen suunnitteluun ja oman asumisensa kehittämiseen. Tärkeää on myös henkilökunnan ja asukkaiden keskustelu pihojen kehittämistarpeista sekä nykyisellään säilyttämisen arvoisista kohteista ja toiminnoista.

Toteuttaminen

Pihakatselmuksen tarkoituksen selkeä määrittely ja lähtökohdista sopiminen antaa hyvän pohjan katselmuksien onnistumiselle. Silloin asukkaat tietävät mihin voivat vaikuttaa. Katselmuksiin kuuluu aina pihakävely asukkaiden, isännöitsijän ja mahdollisten asiantuntijoiden kesken, jolloin muutosehdotukset konkretisoituvat. Asukkailta kerätyt näkemykset huomioidaan sovitusti taloyhtiön piha-alueiden ylläpidossa, suunnittelussa ja kehittämisessä. Suunnitelmista ja aikataulusta kerrotaan asukkaille.

Resurssit

Mahdolliset toimet rahoitetaan perustoiminnan rahoituksella. Kustannuksia voidaan vähentää järjestelemällä asioita uudelleen ja tekemällä talkootyötä. Henkilöstöresursseja tarvitaan suunnitteluun, toteutukseen ja viestintään. Osan tästä työstä voi lähtökohtaisesti antaa asukkaille, esimerkiksi talotoimikunnille.

Kokemuksia

Kotipihaohjelma (VVO-Yhtymä Oyj) toteutetaan isännöitsijän ja talotoimikunnan yhteistyönä. Tarkoituksena on aktivoida mahdollisimman monta talon asukasta. Asukasaktiivit esittelevät

ASUKKAAT MUKANA PIHASUUNNITTELUSSA

Kotipihaohjelman asukastoimikunnan illassa. Talotoimikuntien puheenjohtajat saavat Kotipihaohjelma-lomakkeen, johon asukkaat voivat sovitulla tavalla merkitä toiveensa pihan kunnostamiseksi. Ennen lomakkeen täyttämistä tulee piha-alueen rajat määrittää selkeästi.

Täytetty lomake palautetaan isännöitsijälle ja sen sisältöä käsitellään pihakävelyllä asukkaiden kanssa. Kävelyn aikana käydään läpi palautteet, ja isännöitsijä karsii niistä sellaiset, joita on liian vaikea toteuttaa. Asukkaat ja isännöitsijä miettivät toteutettaville projekteille aikataulut ja kustannukset. Pihakävelyllä voidaan ottaa mukaan asiantuntijoita, esimerkiksi puutarhuri tai talon ympäristöekspertiksi nimetty asukas. Ehdotuksista kootaan kauas katsoinen pihasuunnitelma, joka täydentää pihan kunnostusohjelmaa. Ohjelmaan sisältyvät muun muassa jätekatosten kunnostaminen, vihertyöt, pihalaatoitukset, pihakalusteiden ja leikkivälineiden päivitys sekä turvallisuustekijöiden tarkastaminen. Ohjelman mukaisessa pihasuunnitelmassa pyritään löytämään jokaiselle pihalle sopivimmat ratkaisut asukasrakenteen huomioon ottaen. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

*Pihakatselmuks*et (4V-hanke, Kontulan Kiinteistöt Oy, Roihuvuoren Kiinteistöt Oy)

Talotoimikunnat miettivät etukäteen pihan kauneimmat ja eniten parannusta kaipaavat kohteet. Näistä 3–4 kohdetta merkittiin lomakkeeseen. Asukkaat täyttivät lomakkeet pihan katselmuskierroksella. Kierroksen aikana tutustuttiin valittuihin kohteisiin kävellen. Lomakkeessa pyydetään kertomaan jokaisesta kohteesta hyvät puolet ja kehittämisideat. Lisäksi on tilaa yleisarviolle ja palautteelle pihasta.

Katselmustilaisuuden lopuksi oli kahvit ja keskustelua. Tilaisuuteen voivat osallistua asukkaat, talotoimikunnan jäsenet, isännöitsijä sekä viherpalvelun edustaja, jos sellainen on taloyhtiössä. Lomaketta oli ollut jaossa kaikissa kohteissa myös tilaisuuden jälkeen. Sen on voinut palauttaa talotoimikunnan postilaatikkoon. Kun mielipiteet oli kerätty, talotoimikunnat ja yhtiön henkilöstö tutustuvat niihin. Mielipiteiden perusteella talotoimikunnat tekivät ehdotuksia siitä, mihin asioihin yhtiön haluttaisiin jatkossa panostavan ja milloin. Katselmoinnin tuloksista ja mahdollisista toimenpiteistä jaettiin asukkaille tiedote. Tiedotteessa kerrottiin myös, miten pihan kehittämiseen ja kunnossapitoon voi osallistua jatkossa.

Hyödyt kestävästä kehityksestä

Yhteinen pihasuunnittelu edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Toimintaa on mahdollista toteuttaa ympäristönäkökulmista (esim. hankintojen kestävyys ja ekologisuus, uudelleenkäyttö ja hyötykasvien kasvatust).

Lähteet

Kotipihaohjelma: VVO-Yhtymä Oy

Pihakatselmuks: 4V-hanke Eija Koski, Kontulan Kiinteistöt Oy, Roihuvuoren Kiinteistöt Oy